

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕРАЗМУС+ ОФІС В УКРАЇНІ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ КРЕАТИВНОСТІ ТА ЗБАЛАНСОВАНOSTІ

Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції
15-16 вересня 2021 року

DIRUT

•sustainability•creativity•

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

30
років
Незалежності
України

БІ
ізнес
нкубатор
Запоріжжя

National
Tourism
Organization
of Ukraine

Association
of Incoming
Tour Operators
of Ukraine

AITO
UKRAINE

Запоріжжя
2021

Божук Тетяна (Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка)	
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ: ПОТРЕБА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ РЕАЛІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	39
Бойка Олена (Запорізький національний університет)	
ОХОРОНА, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В ІНТЕРЕСАХ СІЛЬСЬКОГО ТА ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ.....	42
Бондар Олександр, Асатрян Єлизавета (Запорізький національний університет)	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	45
Бурдєй Аліна (Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного)	
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ.....	49
Бурназа Софія (Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного)	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ.....	52
Бучко Жанна (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)	
КРЕАТИВНІ МИСТЕЦЬКІ МАЙСТЕРНІ: ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА МОЖЛИВОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ.....	55
Венгерська Наталя, Череп Алла, Безкоровайна Лариса (Запорізький національний університет)	
Воронкова Валентина (Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького національного університету)	
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЄКТУ ЕРАЗМУС+ ЖАН МОНЕ МОДУЛЬ «ДИВЕРСИФІКАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ ЧЕРЕЗ ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ТА КРЕАТИВНІСТЬ: ПОШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ».....	59
Венгерська Наталя, Курченко Микита (Запорізький національний університет)	
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН.....	64
Воронкова Валентина (Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького національного університету)	

СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ: ПОТРЕБА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ РЕАЛІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Божук Тетяна,

Тернопільський національний педагогічний
університет імені В. Гнатюка,
(м. Тернопіль, Україна)
tbozhuk@gmail.com

Анотація. Розглянуто особливості туристичної дестинації як певної території, де відбувається споживання туристичного продукту. Акцентовано увагу на специфіці ресурсного та інфраструктурного забезпечення, переліку послуг, що надаються тощо. Запропоновано ввести як вибіркочу навчальну дисципліну «Сільський туризм» до навчального плану спеціальності «Туризм», а практичну частину курсу організувати на базі агросадиб.

Abstract. The features of the tourist destination as a certain territory where the consumption of the tourist product takes place are considered. Attention is focused on the specifics of resource and infrastructure support, the list of services provided, etc. It is proposed to introduce "Rural tourism" as a selective academic discipline in the curriculum of the specialty "Tourism", and the practical part of the course to organize based on agricultural estates.

Туристична дестинація – це географічна територія, яка задовольняє (за рахунок своєї привабливості) потреби туристів або рекреантів шляхом надання різноманітних послуг, умовами ресурсного та інфраструктурного забезпечення, а також ефективністю управління [1].

Тандемом «потреби туриста» і «можливості території» визначаються типологічні особливості рекреаційно-туристичних дестинацій і види туризму при цьому не мають значення. Як наприклад, 32 види туризму, наведені на Рис. 1, передають можливості одного типу рекреаційно-туристичної дестинації для потреб активного відпочинку та стаціонарної рекреації.

Сільський туризм – данина моді чи маркетингова стратегія?

Якою б не була відповідь на поставлене запитання, однозначним є той факт, що задовольняється потреба туристів і відбувається популяризація традицій, звичаїв, страв місцевої кухні тощо. Таким чином, діяльність у сільських місцевостях на базі агроосель передбачає:

- Гастрономічні принади місцевої кухні.
- Рекреаційні, екологічні та пізнавальні маршрути (піші, вело, кінні).
- Культурні програми (обряди, вистави, дійства, фестивалі).
- Народні промисли (сувенірна продукція, майстер класи, тощо).
- Полювання та рибальство.

Відвідання агросадиб користувалося і буде користуватися попитом і в умовах карантинних обмежень.

Рис. 1 Види туризму і рекреаційно-туристична дестинація

Обрана тематика дослідження є надзвичайно актуальною. Питання сільського туризму обґрунтовані в монографіях «Сільський туризм: теорія, методологія, практика (етноісторичний туристичний кластер «Древлянська земля»)» (автор М.М. Костиця), «Сільський зелений туризм: управління та розвиток Карпатським регіоном» (С.О. Гуткевич, М.І. Габа); в навчальних посібниках «Сільський туризм», 2006 (М.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько), «Зелений туризм», 2008 (М.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько), «Організація сільського туризму в агросадибах» (М.Х. Шершун, С.І. Веремеєнко, Т.М. Микитин, Б.М. Берташ, С.В. Щесюк), «Технологія гостинності в сфері сільського зеленого туризму» (С.В. Щесюк, Б.М. Берташ, Т.М. Микитин, В.І. Лашта), «Сільський зелений туризм: від А до Я» (Н.М. Кравець, О.М. Кравець, А.Л. Шипко) та ін.

Також викладачі можуть у різних форматах підвищувати свій професійний розвиток, зокрема у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (м. Київ) можна пройти курси підвищення кваліфікації з сільського зеленого туризму і отримати відповідний сертифікат.

Ні для кого не є секретом, що в галузі туристичного бізнесу практика (існуючі реалії), так би мовити, випереджує теорію. Саме тому важливо до освітньої програми спеціальності 242 «Туризм» на рівні бакалавра внести пропозиції щодо запровадження у навчальному процесі такої дисципліни вільного вибору як «Сільський туризм». На нашу думку, змістова частина повинна охоплювати питання, пов'язані із становленням, сучасним станом і проблемами розвитку сільського туризму в Україні. На лекціях студенти можуть розглянути сільський туризм як одну із провідних субгалузей туристичної спеціалізації України, ознайомитися із формами організації відпочинку на селі, європейським досвідом організації сільського туризму, невичерпним потенціалом традицій гостинності та збереженою етнічною самобутністю

українського народу; дізнатися про організацію та планування сільського туризму; менеджмент і маркетинг сільського туризму; сучасний стан і перспективи розвитку сільського туризму в регіонах України, а також обговорити можливі шляхи вирішення існуючих проблем. На практичних заняттях до уваги студентів варто запропонувати провести аналіз агротуристичних ресурсів України в межах адміністративних областей України та розробити агротуристичний маршрут (за вибором студента). На семінарах варто обговорити проблеми менеджменту та планування сільського туризму, охарактеризувати передумови, етапи розвитку і сучасний стан сільського туризму на прикладі Карпатського регіону України. Цікавою і творчою могла би бути практична робота “Запрошуємо на відпочинок”, що передбачає складання бізнес-плану власника агросадиби. Студентам, відповідно до робочої навчальної програми, надана можливість опрацювання матеріалу самостійно з підготовкою, наприклад, рефератів на тему “Географія, сучасний стан і перспективи розвитку сільського туризму в одній із областей України або країн світу”. Безумовно, що за виконану роботу, здобувачам вищої освіти передбачено оцінювання згідно з робочою навчальною програмою.

На жаль, як правило, порівняно невелика кількість годин, яка може бути відведена навчальним планом для вивчення предмету, не дає повною мірою під час занять реалізувати задуми, пов’язані із ознайомленням із агросадибами та спілкуванням із їхніми власниками тощо. Однак, розвивати свої ідеї студенти зможуть під час підготовки курсових і випускових бакалаврських чи магістерських робіт, при розробці та організації захоплюючих турів, а також у процесі самоосвіти, наприклад, ставши слухачами дистанційного курсу «Диверсифікація сільського туризму через збалансованість та креативність поширення європейського досвіду в Україні» в рамках проекту № 620720-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE «Diversification of rural tourism through sustainability and creativity: disseminating European experience in Ukraine (DIRUT)» за підтримки Програми Erasmus+ Європейського Союзу, напрям Жан Моне (обсяг годин: 90 годин (3 кредити), що підтверджується відповідним сертифікатом.

Список використаних джерел

1. Божук Т. Рекреаційно-туристичні дестинації: теорія, методологія, практика. Львів: Український бестселер, 2014. 468 с.